

Vraag nr. 212
van 20 juni 2003
van mevrouw RIA VAN DEN HEUVEL

Actieplan Armoedebestrijding – Begroting

Sinds 2001 wordt een Vlaams Actieplan Armoedebestrijding opgemaakt, met de te nemen maatregelen en de daaraan gekoppelde financiering.

Het is moeilijk om deze maatregelen terug te vinden in de jaarlijkse begroting, waardoor men geen nauwkeurige kijk op de totale inspanning krijgt.

Graag zou ik dan ook van alle ministers een overzicht ontvangen per maatregel die zij hebben genomen, van het bedrag, het programma en de basisallocatie waaronder de maatregel werd ingeschreven voor het begrotingsjaar 2002- 2003.

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 36 Landuyt nr. 76 ; Vanderpoorten nr. 117 ; Van Mechelen nr. 131 ; Van Grembergen nr. 178 Bossuyt nr. 336 ; Sannen nr. 199 ; Byttebier nr. 212 ; Ceysens nr. 110 ; Keulen nr. 5).

Gecoördineerd antwoord

Vooraf

Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding wordt jaarlijks opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering. Bij de opmaak wordt aan elke minister gevraagd om op basis van zijn/haar beleidsbrief (en dus begroting) de concrete beleidsmaatregelen voor het vooropgestelde jaar mee te delen.

Elke minister is dus verantwoordelijk voor zijn/haar bijdrage. Ook bij het beantwoorden van deze parlementaire vraag werd op deze manier gewerkt.

De informatie in verband met de concrete begrotingscijfers verschilt dan ook naargelang de maatregel. Dit is dan ook één van de redenen waarom er geen eenvormige tabel kon worden opgesteld die een vergelijking tussen de maatregelen mogelijk maakt. Een andere reden is het feit dat voor sommige maatregelen er geen apart budget is uitgetrokken maar dat dit onderdeel vormt van een groter geheel. Het voorbeeld dat dit het beste illustreert, is het budget voor het gelijkkansenbeleid binnen Werkgelegenheid. Dit budget wordt tevens ingezet voor personen met een handicap, minderheden, enzovoort.

Toch mag worden geconcludeerd dat dit overzicht een belangrijke bijkomende informatiebron kan betekenen voor de debatten over het te voeren Vlaamse armoedebeleid.

Nu de budgetposten grotendeels geïnventariseerd zijn, heb ik ook aan de Armoedecel van de administratie Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur de opdracht gegeven de evoluties binnen de posten op te volgen en te trachten bij de opmaak van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2004 deze inventaris te vervolledigen.

1. Het recht op participatie

1.1. Participatie van mensen in armoede: opleiding en tewerkstelling van ervaringsdeskundigen en verenigingen waar armen het woord nemen.

Begrotingsjaar 2002

Krediet: 53.142,17 euro (niet-gesplitst krediet)

Drie ervaringsdeskundigen in de armoede en sociale uitsluiting worden ingeschakeld in drie autonome centra voor algemeen welzijnswerk. Zij moeten de link vormen tussen de hulpverlener en de kansarme hulpvrager, waardoor kansarmen beter bereikt en meer betrokken worden in het hulpverleningsproces. 0,75 VTE begeleider (*voltijds equivalent – red.*) zal de inschakeling van deze ervaringsdeskundigen opvolgen.

Een bedrag van 53.142,17 euro, wat overeenkomt met 3 VTE ervaringsdeskundigen met ingang van 1 september 2002 en 0,75 begeleider met ingang van 1 juni 2002.

Begrotingsjaar 2003

Krediet : 135.721,71 (niet-gesplitst krediet)

Een bedrag van 135.721,71 euro, wat overeenkomt met 3 VTE ervaringsdeskundigen en 0,75 begeleider op jaarbasis. Deze middelen zijn recurrent naar de komende jaren.

De Beleidsnota van mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking vermeldt dat "de Vlaamse Regering prioriteit zal geven aan het voorkomen, verminderen en oplossen van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting voor alle burgers. Daartoe zal een beleid tot stand komen in dialoog met alle betrokkenen, in het bijzonder de armen zelf, en getoetst worden op zijn effect voor de armsten." Ze haalt hierbij "het uitbouwen van de werking en regelgeving voor de opleiding én inschakeling van ervaringsdeskundigen"

aan als één van de concrete maatregelen om armoede en sociale uitsluiting te bestrijden. (*Stuk 150 (1999-2000) – Nr. 1, resp. blz. 80 en 81 – red.*)

1.2. Buurtsport

Op de begroting 2001 werd voor buurtsport een bedrag van 4.000.000 frank (omgerekend 100.000 euro) uitgetrokken via programma 45.1 – basisallocatie 33.33 – allerhande uitgaven in verband met sport.

Op de begroting 2002 werd voor buurtsport in een bedrag van 100.000 euro voorzien via dezelfde basisallocatie.

Op de begroting 2003 werden voor buurtsport geen kredieten vrijgemaakt, omdat de subsidie 2002 wordt aangewend voor de werkingskosten in 2003. Het project buurtsport wordt dus zeker nog tot eind dit jaar gesubsidieerd.

1.3. Ondersteuning jeugdwerk met maatschappelijk achtergestelde kinderen en jongeren

Progr. 45.1, BA 4301, Subsidies aan de gemeentebesturen en de VGC inzake jeugdwerkbeleid: 16.341.000 euro voor de gemeentes die een jeugdwerkbeleidsplan opmaken. Van dit bedrag wordt ten minste 2.851.000 euro voorbehouden voor die gemeentes die een toegankelijkheidsbeleid voeren en scoren op een aantal jeugdspecifieke kansarmoede-indicatoren.

Progr. 45.1, BA 3301, Subsidies landelijk jeugdwerk : 18.421.000 euro voor het erkende landelijk jeugdwerk. Bij dat landelijk jeugdwerk zitten heel wat organisaties die van het werken met maatschappelijk achtergestelde jongeren of het ondersteunen van jeugdwerkinitiatieven die dat doen, hun hoofd en bijdoel hebben gemaakt. Voorbeelden zijn onder andere ArktoS, Uit De Marge, VCVL, Harlekino, Lejo, ...

Progr. 45.1, BA 3307, Subsidies voor participatie- en informatieprojecten: 372.000 euro. Heel wat participatie- en informatieprojecten richt(t)en zich voornamelijk of onder meer naar maatschappelijk achtergestelde jongeren: Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen, Platform Allochtone Jeugd, CMGJ Limburg, Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, In Petto, RISO Antwerpen,...

(*VGC : Vlaamse Gemeenschapscommissie ; VCVL : Vlaams Centrum voor Levensvorming ; CMGJ : Centrum voor Maatschappelijke Gelijkheid en Jeugdwelzijn ; RISO : Regionaal Instituut voor Samenlevingsopbouw – red.*)

1.4. Beurzen om deel te nemen aan internationale initiatieven

De Vlaamse overheid verleent subsidies aan individuele jongeren en verenigingen voor de realisatie van een internationaal project. Dit gebeurt vanaf 1 januari 2003 op basis van het decreet van 29 maart 2002 op het Vlaamse jeugdbeleid (art.29) en het besluit van de Vlaamse regering van 17 januari 2003 houdende de subsidiëring van jeugdculturele en internationale initiatieven voor de jeugd (art 7-28).

De subsidiëring omvat :

- de subsidiëring van internationale culturele initiatieven,
- de subsidiëring van humanitaire projecten,
- de subsidiëring van initiatieven om de kansen tot individuele deelname van de jeugd aan internationale initiatieven te vergroten,
- de subsidiëring van internationale projecten geïnitieerd door de jeugd (Extra Time),
- de subsidiëring van bijzondere internationale projecten (prioritaire projecten).

De subsidiëring van initiatieven om de kansen tot individuele deelname van de jeugd aan internationale initiatieven te vergroten, is een luik dat specifiek bestaat om minder gegoede jongeren de kans te geven om deel te nemen aan internationale initiatieven via een beurssysteem.

Deze subsidies worden toegekend aan verenigingen, gesubsidieerd op basis van het decreet op het Vlaamse jeugdbeleid, om jongeren afkomstig uit situaties van sociale uitsluiting en armoede de kans te bieden een internationale ervaring op te doen. De deelnemende jongeren zijn tussen 16 en 25 jaar.

De vereniging die het initiatief organiseert en ondersteunt, dient de subsidieaanvraag in. Elke aanvraag wordt mee ondertekend door de jongere voor wie de subsidie wordt aangevraagd. Is de jongere minderjarig, dan moet de aanvraag ook worden ondertekend door een van zijn ouders of voogden.

Aanvragen kunnen worden ingediend tot 4 maanden voor de start van het initiatief. Goedgekeurde initiatieven kunnen een subsidie krijgen die als volgt is samengesteld: maximaal 75 procent van de internationale reiskosten (met een limiet van 750 euro) ; een maximumbedrag van 250 euro per

maand voor verblijf- en andere kosten in het buitenland. Tot 30 juni 2003 werden 29 beurzen toegekend.

Voor 2003 wordt een budget van 350.000 euro begroot om de internationale jongerenprojecten te kunnen subsidiëren (programma 45.1, basisallocatie 33.04), waarvan 62.500 euro bestemd voor het luik beurzen.

1.5. Steunpunt Vakantieparticipatie

1.6. Het recht op informatie: e-VRT / interactieve omroep (IO)

Wat het domein Media en Media-innovatie betreft, wordt een aanknopingspunt met het beleid inzake armoedebestrijding gevonden in de tweede beleidslijn in de beleidsnota Media, met name "Alle geleidingen van de Vlaamse maatschappij rechtmatige kansen geven om toegang te krijgen tot en deel te nemen aan een optimale informatiedoorstroming en -verstrekking" (*Stuk 153 (1999-2000) – Nr.1, blz. 22 – red.*).

In het document "Vlaams Actieplan Armoedebestrijding" wordt niet verwezen naar de beleidsnota Media. Ze is ook niet in de bibliografie opgenomen.

Wat de administratie betreft, kan worden verwezen naar eFl@nders, het Digitaal Actieplan Vlaanderen dat door de cel Media-innovatie wordt opgevolgd. In het kader van eFl@nders heeft de cel, in samenwerking met alle kabinetten van de Vlaamse regering en de betrokken departementen van het MVG, een inventaris opgesteld van lopende acties. Volgende elementen kunnen worden gesuggereerd.

- Sensibiliseringscampagne Nieuwe Media, in het kader van eFl@nders, waarbij de groepen van zwakke groeiers inzake ICT-gebruik als specifieke doelgroepen worden beoogd (senioren, computeronkundigen, ...)

programma 72.3, BA 12.02. Allerhande uitgaven voor eFl@nders en communicatieinitiatieven

BJ 2002: 710.000 euro

BJ 2003: 287.000 euro

- Het project e-VRT dat de uitbouw beoogt van een Digitaal Thuisplatform, dat vooral gebruikmaakt van een televisietoestel als direct communicatiemiddel met de burger en dat onder meer de bedoeling heeft om een meer laag-

drempelige toegang tot informatie en tot toepassingen uit de wereld van Nieuwe Media mogelijk te maken (verrijkte inhoud, interactieve spelletjes, chatsessies, e-mail, e-banking, e-government, enz.)

programma 71.03, BA 99.11 Vastleggingsmachtiging ter ondersteuning van acties van Technologische Innovatie

BJ 2002: 9.371.000 euro

BJ 2003: 7.982.000 euro

(MVG : Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap; ICT: informatie- en informatietechnologie ; BJ : begrotingsjaar – red.)

1.7. Participatie van minderheden

Sinds 2001 wordt een Vlaams Actieplan Armoedebestrijding opgesteld, met de te nemen maatregelen en de daaraan gekoppelde financiering.

Voor de participatie van minderheden werden de volgende acties al ondernomen.

1.7.1. Inclusief beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden in het algemeen welzijnswerk

Vanuit het Vlaams Minderhedencentrum VZW worden er een aantal specifieke acties ondernomen. Een voorbeeld hiervan is hun vorming ten behoeve van OCMW's en CAW's m.b.t. de asielwetgeving en psychosociale hulpverlening. Tevens heeft men een overzicht van de initiatieven die het werkveld neemt ter bevordering van de toegankelijkheid van de reguliere dienstverlening.

Voor het begrotingsjaar 2002 werd het Vlaams Minderhedencentrum VZW gesubsidieerd op PR 41.7 BA 34.01 voor een bedrag van 1.720.000 euro. Voor het begrotingsjaar 2003 is in een bedrag van 1.281.600 euro voorzien, waarvan slechts een gedeelte bestemd is om te werken rond dit thema.

(CAW : centrum voor algemeen welzijnswerk – red.)

1.7.2. Het ModeM-project

Het ModeM-project wordt gefinancierd vanuit verschillende subsidiebronnen.

2001-2002

- De Acht : halftijdse stafmedewerker vrijgesteld + 1 FT basisedewerker (betaald door middelen via het minderhedendecreet)
- RISO : halftijdse medewerkster vrijgesteld (betaald door middelen via het decreet samenlevingsopbouw) + infrastructuur van het RISO (locatie in één van de geïntegreerde wijkcentra van het RISO)

2002-2003

- Via middelen van het algemeen welzijnswerk heeft CAW De Terp 1 FT medewerker aangevraagd om ModeM verder uit te bouwen samen met de medewerkers van De Acht en RISO.

Ook CAW De Mare heeft een halftijdse kracht vrijgesteld.

- De provincie Antwerpen stelde bijkomende middelen ter beschikking.

Ondertussen is ModeM uitgewerkt in 2 geïntegreerde wijkcentra ('t Pleintje in Deurne-Zuid en De Wijk in Antwerpen-Noord) en in 1 steunpunt van De Acht samen met CAW De Mare in Hoboken-Kiel.

Voor het begrotingsjaar 2002 kostte 1 FTE 50.000 euro op jaarbasis zowel voor de integratiesector als voor het opbouwwerk.

Voor 2002 werd De Acht VZW gesubsidieerd op PR 41.7 BA 34.01 voor een bedrag van 1.500.000 euro voor 31,5 FTE. Voor 2002 werd het RISO Antwerpen gefinancierd op PR 41.6 BA 34.01 voor een bedrag van 1.157.216,97 euro.

In 2003 is er door Viboso een onderzoek gedaan naar de resultaten van dit project en dit onderzoek werd gefinancierd als project door de Koning Boudewijnstichting. Er is nog onduidelijkheid over verdere financiering van het ModeM-project na dit jaar.

(FT : fulltime; FTE : fulltime equivalent; Viboso : Vlaams Instituut ter Bevordering en Ondersteuning van de Samenlevingsopbouw – red.)

1.7.3. Medet-foon-project

Dit project beoogt het opzetten van een laagdrempelige telefonische hulpverlening voor allochtonen in eigen taal (de hulplijn Medet-foon). Via dit project wordt een interculturaliseringsproces opgezet van het onthaalaanbod van een CAW (CAW Metropool) opdat allochtonen die Nederlands willen spreken en geconfronteerd worden met de problematiek waarrond deze werkingen hulp bieden, met hun hulpvragen daar terecht kunnen.

Voor het begrotingsjaar 2002 werd op programma 41.7, BA34.04 in een bedrag voorzien van 75.000 euro aan de Federatie van Migrantenvrouwengroepen-Wereldvrouwen VZW voor het project "Hulplijn Medet-foon operationeel houden". Voor het begrotingsjaar 2003 wordt in eenzelfde bedrag voorzien.

1.7.4. Voldoende duurzame en aangepaste woonwagenterreinen aanleggen

Subsidies aan lagere overheden voor de aankoop en de aanleg van terreinen ten behoeve van woonwagengebouwen.

Ingeschreven bedrag in de begroting

Jaar	Programma	Basisallocatie	Gesplitst vastleggingskrediet	Gesplitst ordonnanceringskrediet
2002	41.7	63.01	950.000	942.000
2003	41.7	63.01	964.000	956.000

2. Het recht op maatschappelijke dienstverlening

2.1. Uitbouw van het zorgwonen voor oudere en/of zorgbehoevende thuislozen

Begrotingsjaar 2001

Krediet : 378.537,50 euro (niet-gesplitst krediet)

"Zorgwonen" heeft tot doel, via een integrale aanpak, een concreet antwoord te geven op de vergrijzing van de thuislozen binnen de deelwerking "beschut wonen", en dit door hen blijvend de structuur en de begeleiding te bieden die een maximale autonomie en zelfredzaamheid waarborgen. Dit werd vertaald in twee doelstellingen :

- het opvangen van de opnameaanvragen van thuislozen die wegens hun zorgbehoevendheid geweigerd zouden worden;
- het bereiken dat thuislozen die anders wegens hun zorgbehoevendheid zouden moeten vertrekken, toch in het centrum opgevangen kunnen blijven.

Er werken 9 autonome centra voor algemeen welzijnswerk mee aan dit project.

Een bedrag van 378.537,50 euro, wat overeenkomt met 9 VTE. Deze middelen zijn recurrent naar de komende jaren.

2.2. Verruiming van het begeleid wonen

Begrotingsjaar 2002

Krediet : 776.459 euro (niet-gesplitst krediet)

Ingeschreven voor :

verruiming van het begeleid wonen. Men beoogt de volgende doelstellingen in de proefregio's Antwerpen, Turnhout, Leuven, Gent, Kortrijk en Brussel :

- het voorkomen van thuisloosheid via ambulante woonbegeleiding van sociale huurders ;
- het verbeteren van de toegankelijkheid tot sociale huisvesting voor cliënten die zelfstandig kunnen wonen ;
- de dichtslibbing van de daklozenopvangcentra tegengaan, door cliënten in opvangcentra begeleid wonen aan te bieden.

Een bedrag van 776.459 euro, wat overeenkomt met 24 VTE vanaf 1 april 2002.

Met deze actie wordt tegemoetgekomen aan het Vlaams regeerakkoord dat stelt dat "de Vlaamse regering initiatieven zal nemen om het recht op wonen voor iedereen te realiseren, onder meer door een uitbreiding van de beschutte woonvormen en een aanbod van woonbegeleiding en zorgwonen" (*Stuk 31 (1999) – Nr.1, blz. 32 – red.*).

Begrotingsjaar 2003

Krediet : 1.035.278,40 euro (niet-gesplitst krediet)

Een bedrag van 1.035.278,40 euro, wat overeenkomt met 24 VTE op jaarbasis. Deze middelen zijn recurrent naar de komende jaren.

2.3. Kwaliteitsbeleid in de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen

Het kwaliteitsdecreet werd op 3 juli 2003 goedgekeurd door de Commissie Welzijn.

Centrum voor kwaliteit : begroot op 398.000 euro. Vermoedelijke start centrum voor kwaliteit op 1 januari 2004.

2.4. Recht op minimumlevering

De minimumlevering van 6 ampère is een verplichting van de netbeheerders en wordt niet gefinancierd vanuit de begroting.

2.5. Recht op basismobiliteit

In het decreet van 21 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad voor Vlaanderen werd het recht op basismobiliteit ingeschreven.

Het in dit decreet opgenomen recht op basismobiliteit vervult twee belangrijke functies van het openbaar vervoer. Enerzijds de sociale functie : sociaal gezien dient het openbaar vervoer mobiliteit te bieden aan hen die geen auto kunnen, mogen of willen gebruiken en daardoor niet in staat zijn tot volledige deelname aan het maatschappelijk leven. Bij de sociale functie van het openbaar vervoer weegt het beschikbaarheidsnut door; het vormt een middel tot het bestrijden van vervoersarmoede. Anderzijds heeft het openbaar vervoer een maatschappelijke functie : het openbaar vervoer is een middel om op gebundelde wijze te voorzien in een deel van de vervoersbehoefte. Daarmee draagt het openbaar vervoer bij tot het waarborgen van de bereikbaarheid van steden, gemeenten en andere activiteitsplaatsen (o.a. ziekenhuis, sport, cultuur, enz.) en levert openbaar vervoer aldus een bijdrage tot de deelname van kansarmen aan het maatschappelijk leven.

De Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM) De Lijn wordt voor de invoering van de basismobiliteit door de Vlaamse overheid in 2003 gesubsidieerd voor een bedrag van 64.757.000 euro op basisallocatie 31.12 van programma 63.2 van de begroting.

Daarnaast heeft de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn haar tariefstructuur fundamenteel her-

vormd en vereenvoudigd om de tarieven doorzichtiger en aantrekkelijker te maken.

In 2003 is daarvoor een bedrag van 19.781.000 euro op basisallocatie 31.15 van programma 63.2 van de begroting uitgetrokken.

Deze basisallocatie wordt als volgt omschreven : dotatie aan de VVM De Lijn ter compensatie van de ontvangstenderving ingevolge de maatregelen m.b.t. tariefverminderingen en hervormingen met inbegrip van de begeleidende promotie en verzendingskosten.

Daarnaast wordt via artikel 31.07 van hetzelfde programma de inzet van extra ritten ten gevolge van deze tariefmaatregelen gefinancierd. In 2003 wordt dit bedrag op ongeveer 8.000.000 euro geraamd.

In dit nieuwe tariefsysteem werden maatregelen opgenomen om kansarmen op het volledig net van de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn te laten rijden aan een sterk verminderd tarief.

- Zo rijden de 65-plussers gratis en kunnen zich aldus op een veilige manier verplaatsen (vele 65-plussers rijden niet met de wagen). Voor deze doelgroep wordt jaarlijks ongeveer 15,2 miljoen euro gereserveerd uit de bovenvermelde basisallocatie.
- De gehandicapten die door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap zijn erkend en personen die door het federaal Ministerie van Sociale Voorzorg zijn erkend, krijgen een vrijkaart op het volledige net van de VVM. Hiervoor wordt ongeveer 1,5 miljoen euro op jaarbasis uitgetrokken.
- Ten behoeve van de jongeren, die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer, werd een Buzzy-abonnement in het leven geroepen dat toegang verstrekt tot het volledige net van de VVM. Het bedrag dat daarvoor wordt uitgetrokken, is ongeveer 7,5 miljoen euro.

3. Het recht op gezin

3.1. Integrale jeugdhulpverlening : participerende leerervaring in het kader van inzagerecht in dossiers

Op 20 december 2002 tekende de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn het ministerieel besluit houdende de toekenning van een subsidie aan VZW Recht-Op met betrekking tot de samenwerking in

het kader van de implementatie van de integrale jeugdhulp.

Artikel 1 van dit ministerieel besluit :

"Lastens programma 41.9, basisallocatie 01.01 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002 wordt aan de VZW Recht-Op een subsidie van 54.133,33 euro toegekend ..."

3.2. Bijzondere jeugdbijstand

3.2.1. Preventieprojecten ten behoeve van kinderen en jongeren uit risico- en restgroepen

De strategische doelstelling van de bijzondere jeugdbijstand op vlak van preventie houdt in dat "we binnen een gecoördineerd algemeen preventiebeleid met betrekking tot de jeugd vanuit onze eigenheid en deskundigheid een kwaliteitsvolle bijdrage willen leveren om tegen 2008 de toenemende behoefte aan hulpverlening van kinderen en jongeren uit risico- en restgroepen in de bijzondere jeugdbijstand om te buigen en hun welbevinden te optimaliseren".

Hiertoe willen we :

- tegen het jaar 2008 de effectiviteit en de efficiëntie van de preventiewerking binnen de bijzondere jeugdbijstand verhogen door het werkveld te ondersteunen en door het professioneel uitbouwen van de signaalfunctie en de preventiewerking die tegemoetkomt aan de vastgestelde prioritaire behoeften van kinderen en jongeren uit risico- en restgroepen, teneinde bij te dragen aan hun levenskwaliteit, en
- meewerken aan de realisatie van de doelstellingen die door de Intersectorale Werkgroep Algemene Preventie (ISWG AP) werden geformuleerd, teneinde tegen 2008 voor de sectoren welzijn en gezondheid te komen tot een integraal, gecoördineerd algemeen preventief beleid met betrekking tot de jeugd.

De uitgetrokken budgettaire middelen voor de activiteiten op het vlak van preventie jeugdzorg, aangehaald in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, zijn opgenomen in programma 41.2, basisallocatie 41.02, en bedragen voor :

- de ondersteuning van het werkveld :

middelen begrotingsjaar 2002 : 320.000 euro

middelen begrotingsjaar 2003 : 328.000 euro

- de professionele uitbouw van de signaalfunctie en de preventiewerking die tegemoetkomt aan de vastgestelde prioritaire behoeften van kinderen en jongeren uit risico- en restgroepen :

middelen begrotingsjaar 2002 : 436.000 euro

middelen begrotingsjaar 2003 : 442.000 euro

3.2.2. Hulpverlening

De strategische doelstelling van de bijzondere jeugdbijstand op het vlak van hulpverlening houdt in dat "we de hulpverlening van de bijzondere jeugdbijstand verder willen uitbouwen om op de hulpvragen bij een problematische opvoedingssituatie en een als misdrijf omschreven feit een kwalitatief antwoord te bieden".

Hiertoe willen we tegen het jaar 2005 de effectiviteit en de efficiëntie van de hulpverlening binnen de bijzondere jeugdbijstand verhogen door het werkveld te ondersteunen en door :

- 1) de instroom van de hulpverlening te beheersen ;
- 2) de participatie van de cliënten en het gezinsgerichte karakter van de hulpverlening te bevorderen ;
- 3) meer hulp op maat te organiseren ;
- 4) de uitstroom van de hulpverlening te beheersen ;
- 5) de continuïteit van de hulpuitvoering te waarborgen.

In het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding zijn volgende activiteiten op het vlak van hulpverlening door de bijzondere jeugdbijstand aangehaald als instrument of indicator voor armoedebestrijding. De budgettaire middelen hiervoor zijn :

- de ontwikkeling en implementatie van een "elektronisch dossier" :

programma 99.01, basisallocatie 12.39

middelen begrotingsjaar 2002 : 373.205,59 euro

middelen begrotingsjaar 2003 : 400.000,00 euro

- het uitbreiden van de residentiële en ambulante capaciteit, nieuwe erkenningen en uitbreiden van de capaciteit voor specifiek kwetsbare doelgroepen (niet-begeleide minderjarige vreemdelingen) in 2002 :

programma 41.2, basisallocatie 41.02

middelen begrotingsjaar 2002 : 7.189.000 euro

begrotingsjaar 2003 : geen nieuwe middelen om capaciteit uit te breiden

- de functie van ervaringsdeskundige (2,5 VTE) werd opgenomen in het multidisciplinair team :

programma 99.01, basisallocatie 11.03

middelen begrotingsjaar 2002 : 85.125 euro

middelen begrotingsjaar 2003 : 85.125 euro

- de budgettaire uitgetrokken middelen voor de verdere implementatie van de organisatiestructuur in 2003 en het uitwerken van de krachtlijnen met aandacht voor de hertekende processen inzake hulpverlening en bemiddeling zijn opgenomen in de middelen voor de ontwikkeling en implementatie van het "elektronisch dossier".

3.3. Kind en Gezin : kinderopvang

Domein	Actie	Ingeschreven bedrag	Allocatie
Kinderopvang	Videoproductie "Omgaan met diversiteit" In samenwerking met de DECET-partners wordt een video aangemaakt over vijf "good examples of good practice" van omgaan met diversiteit in de kinderopvang. De film wordt opgenomen in Berlijn, Birmingham, Lyon, Aubry en Gent. In de video worden interviews met allochtone en kansarme ouders opgenomen. Deze ouders komen dus zelf aan het woord en vertellen over hun ervaringen met kinderopvanginitiatieven. DECET staat voor Diversity in Early Childhood Education and Training (http://www.decet.org).	Bedrag vervat in partnerschaps-overeenkomst : 300.000 euro	Projecten 1540000AL
Kinderopvang	Uitsluitingsmechanismen in kinderopvangvoorzieningen De verantwoordelijken van de kinderdagverblijven in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest vullen per plaatsingsaanvraag een vragenlijst in. Indien het kind geweigerd wordt, moet de reden van weigeren opgenomen worden. Op basis van de analyse van de redenen wordt een rapport opgesteld met objectieve gegevens over welke uitsluitingsmechanismen er spelen in de kinderopvang.	Bedrag vervat in partnerschaps-overeenkomst : 300.000 euro	Projecten 1540000AL

3.4. Kind en Gezin : preventieve gezinsondersteuning

Domein	Actie	Ingeschreven bedrag	Allocatie
Preventieve Gezinsondersteuning	Prenatale werking voor kwetsbare groepen		ESR 34.30.216
	In het concept prenatale werking wordt onderzocht op welke wijze Kind en Gezin kan bijdragen om meer kwetsbare zwangeren te bereiken. Meerdere sporen worden nagegaan, o.a. samenwerking met kraamklinieken, samenwerking binnen de eerste lijn, ...	164.547 euro	Prenatale consultatiebureaus
Preventieve Gezinsondersteuning	Evaluatie Inloopteams		
	De inhoudelijke werking van de Inloopteams evalueren op het vlak van doel- en doelgroepbereik met het oog op eventuele bijsturing van deze werking.	In 2003 geen extra middelen ingeschreven	
Preventieve Gezinsondersteuning	Ondersteuningsbehoefte en middelendifferentiatie zittingen consultatiebureau		ESR 34.30.212
	In de toekenning van middelen voor de organisatie van de zittingen in het consultatiebureau voor jonge kinderen wordt tot op heden weinig rekening gehouden met de impact van de ondersteuningsvraag van gebruikers op de beschikbare consulttijd. Bedoeling is om na te gaan op welke wijze deze ondersteuningsvraag de beschikbare tijd beïnvloedt en of er, en zo ja, welke, samenhang is met de specifieke situatie waarin gezinnen zich bevinden (armoede, allochtoon zijn). Bedoeling is dit gegeven zo mogelijk te objectiveren en er rekening mee houden op het vlak van middelentoewijzing.	107.603 euro	Consultatiebureaus en steunpunten
Preventieve Gezinsondersteuning	Actieplan Kansarmoede Provincie Limburg		
	De ontwikkeling van een actieplan kansarmoede voor de provincie Limburg binnen de dienstverlening van Kind en Gezin, i.c. de preventieve gezinsondersteuning.	In 2003 geen extra middelen	
Preventieve Gezinsondersteuning	Pictografisch materiaal voor anderstaligen		ESR 603000
	In het concept wordt materiaal ontwikkeld waardoor anderstaligen, licht mentaal gehandicapten en analfabeten ook geïnformeerd kunnen worden over het zorgaanbod van Kind en Gezin.	125.000 euro	Externe communicatie

Domein	Actie	Ingeschreven bedrag	Allocatie
Preventieve Gezinsonder- steuning	Vertaalde folders Bedoeling is het zorgaanbod zo uit te werken en te ondersteunen dat de boodschap duidelijk en concreet wordt overgedragen naar de beoogde doelgroep door middel van vertalingen van bestaande folders en brochures binnen Kind en Gezin.	In 2003 geen extra middelen uitgetrokken	
<i>(ESR : Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen – red.)</i>			
4. Het recht op rechtsbedeling		In sociaal-artistieke projecten worden artistieke processen opgezet met en door mensen die zich in een situatie van sociale en culturele achterstelling bevinden. In deze processen worden de potenties van de mensen en de context centraal gesteld, maar wordt tegelijk heel zorgzaam omgesprongen met de zwaktes en de gevaren. Op deze manier kunnen nieuwe impulsen gegeven worden aan buurten en groepen mensen waaruit nieuwe vormen van sociale verbondenheid en emancipatieprocessen kunnen ontstaan.	
Federale bevoegdheid.			
5. Het recht op cultuur			
5.1. Verhoging van de cultuurparticipatie van armen		In 2002 werden in totaal 27 projecten gesubsidieerd voor een bedrag van 2.057.516,26 euro.	
Er wordt een budget uitgetrokken om de financiële drempels voor cultuurparticipatie van mensen met een laag inkomen te drukken. Er wordt echter niet alleen op de financiële kant van de zaak gewerkt. Immers, door zeer specifieke samenwerkingsverbanden met organisaties uit het sociaal veld (VOCB, Viboso, Welzijnszorg, Vlaams Forum, Armoedebestrijding) wordt een belangrijke input gegeven aan het procesmatige karakter van de werking. Daarnaast wordt ook geïnvesteerd in netwerkvorming tussen deze sociale partners en hun lokale werkingen en de culturele sector. Via verschillende rondetafels onder leiding van Kunst en Democratie wordt gewerkt aan een draagvlak waarin de verschillende partners elkaar beter kunnen vinden in het realiseren van de doelstelling "Cultuur voor Iedereen".		BA. 33.14, programma 45.2.	
Totaal budget in 2003 : 125.000 euro. BA 12.27, programma 45.5. Aangevuld met een budget van 30.000 euro op BA 12.20 van programma 45.2 specifiek voor de opdracht aan Kunst en Democratie voor de rondetafels en de aankoop van filmtickets in het kader van de cultuurparticipatie van mensen met een laag inkomen.		6. Het recht op inkomen	
<i>(VOCB : Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie – red.)</i>		6.1. Schuldoverlast	
5.2. Sociaal-artistieke projecten		Basisallocatie 12.01 : Allerlei uitgaven in het kader van het armoedebeleid	
		Krediet : 208.000 euro (niet-gesplitst krediet)	
		Ingeschreven voor :	
		– Het jaarlijks organiseren van een vooruitgangscongres (incl. eindrapportering) : 57.000 euro	
		– Het jaarlijks organiseren van een toekomstverkennd congres (incl. eindrapportering) : 57.000 euro	
		– Het horizontale en verticale permanent armoedeoverleg (opvolging en actualisering van het Actieplan) : 1.500 euro	
		– Wetenschappelijk onderzoek (Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2003 – onderzoeksgroep Oases – Ufsia VZW) : 85.000 euro	

- Het jaarlijks opstellen van een Vlaams Actieplan Armoedebestrijding : 7.500 euro

Basisallocatie 33.10 : Subsidies voor experimenten met een bovengemeentelijke draagwijdte inzake kansarmoede en ter ondersteuning van privaatrechtelijke verenigingen die activiteiten ter bestrijding van kansarmoede ontplooiën

Krediet : 1.263.000 euro (gesplitst krediet)

Ingeschreven voor :

- Subsidies aan de verenigingen waar armen het woord nemen en samenwerkingsverbanden : 909.000 euro
- Subsidie aan het Vlaams Netwerk : 354.000 euro

Basisallocatie 33.11 : Subsidies voor initiatieven deskundigheidsbevordering in het kader van armoedebestrijding

Krediet : 446.000 euro (gesplitst krediet)

Ingeschreven voor :

- Subsidie aan De Link VZW : 272.000 euro

Toeleiding tot en coördinatie van de opleiding ervaringsdeskundigheid in de armoede

Regularisering van drie DAC (VIA 2)

- Subsidie aan VVSG : inhoudelijke ondersteuning van de diensten voor schuldbemiddeling : 174.000 euro

Basisallocatie 45.01 : Uitgaven verbonden aan de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst "bestendiging armoedebeleid en steunpunt armoede"

Krediet : 75.000 euro (niet-gesplitst krediet)

(Ufsia : Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen; DAC : Derde Arbeidscircuit; VIA : Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social-Profitsector ; VVSG : Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.)

6.2. Financiële armoede op het platteland

- ### 6.2.1. Subsidiëring van begeleiding van de land- en tuinbouwers in moeilijkheden bij hun bedrijfsvoering en de uitbating van hun land- en tuinbedrijf

6.2.2. Aandacht voor kwetsbare bewonersgroepen op het platteland

- ### 6.3. Een sterk economisch beleid als voorwaarde voor duurzame armoedebestrijding

Het ingeschreven bedrag voor deze maatregel op de begroting bedraagt 248.000 euro, het betreft het programma 54.1 en de basisallocatie 32.03.

7. Het recht op onderwijs

Maatregel	PR	BA	BJ 2002	BJ 2003
Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers				
Basisonderwijs	39.2	11.06	6.057.000	5.650.000
	39.2	33.09	/	200.000
Secundair onderwijs	39.2	11.07	8.985.000	8.119.000
Gelijke onderwijskansen				
Basisonderwijs	39.2	11.01	3.490.000	3.542.000
	39.2	11.02	44.709.000	48.464.000
	39.2	11.04	1.487.000	1.638.000
	39.2	11.08	427.000	433.000
	39.2	11.09	/	7.931.000
Secundair onderwijs	39.2	11.03	6.207.000	11.897.000
	39.2	11.04	997.000	1.027.000
Beide	39.2	12.15	2.153.000	3.848.000
Wegnemen financiële drempels				
Studietoelagen voor secundair (SO) en hoger onderwijs (HO)	35.1	34.01	55.898.000	69.314.000
Terugbetaling inschrijvingsgeld (vrijgestelde studenten) aan centra voor volwassenenonderwijs	34.2	41.11	1.247.000	1.198.000
	34.2	43.47	1.147.000	1.212.000
	34.2	44.67	1.138.000	1.433.000
Kosteloosheid				
Onderzoek	39.2	12.26	30.000	/
Basisonderwijs	(Delen van) verschillende basisallocaties, structurele verhoging met 4.710.000 (2002) en 4.152.000 (2003)			
Secundair onderwijs	Commissie zorgvuldig bestuur : verspreid over BA's : verwaarloosbaar op onderwijsbudget			
Afwegigheid leerlingen basisonderwijs				
Spijbelproject (omgezet in regelgeving afwezigheden sinds 01-09-2002)	31.1	12.3	159.000	kosteloos
Optimalisatie overgang van het secundair naar het hoger onderwijs				
SOHO-project	39.2	12.26	192.000	/
	39.2	12.20	/	489.000

Maatregel	PR	BA	BJ 2002	BJ 2003
diplomering SO aanpassen (doorstroming van BSO naar HO verbeteren)	/	/	kosteloos	kosteloos
Beroepsonderwijs				
Modularisering van beroepsgerichte opleidingen	32.1 32.1	40.02 40.03	2.766.000 /	3.304.000 159.000
JOJO-project				
Tewerkstelling en opleiding van laaggeschoolden, kansarmen en jongeren	32.1	33.06	32.000	44.000
Lerarenopleiding				
Tijdelijk project aansluiting en maatschappelijke differentiatie (4e & laatste jaar)	39.2	12.19	496.000	/
Begeleiding studenten in opleiding tot leraar islamitische godsdienst	39.2	12.19	64.000	65.000
Volwassenenonderwijs				
Basiseducatie	34.4 34.4 34.4 34.5 34.5 34.5	33.31 12.01 33.32 12.02 33.01 33.02	16.665.000 396.000 669.000 760.000 3.065.000 800.000	16.847.000 396.000 673.000 499.000 3.042.000 850.000
Basiseducatie en volwassenenonderwijs (NT2)				
Toelage voor de centra basiseducatie en het VOOB				
Dienst- en hulpverlening aan gedetineerden				
Vesoc centrum voor basiseducatie in Brussel				
Kwaliteitsbevorderende projecten				
Bijkomende aanbod NT2				
Project "Huizen van het Nederlands"				

Vesoc : Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité ; SOHO : overgangsproblematiek secundair onderwijs-hoger onderwijs ; BSO : beroepssecundair onderwijs ; JOJO : Scholen voor Jongeren-Jongeren voor Scholen ; NT2 : Nederlands als Tweede Taal – red.

8. Het recht op werkgelegenheid

De gevraagde begrotingsgegevens voor de maatregelen genomen binnen het beleidsdomein Werkgelegenheid worden opgesomd in de tabel hieronder. Hierbij wordt dezelfde volgorde gehanteerd als in het Actieplan Armoedebestrijding 2003. Het programma waaronder de maatregelen vallen, is steeds 52.4 (Werkgelegenheid).

Bij de opgelijste budgetten dient wel een belangrijke kanttekening te worden gemaakt. Voor het domein Werkgelegenheid wordt een inclusief beleid gevoerd, met aandacht voor de diverse kansengroepen op de arbeidsmarkt (o.m. vrouwen, jongeren, ouderen, allochtonen, arbeidsgehandicapten, laaggeschoolden, langdurig werklozen, bestaansminimumtrekkers), en dit helpt zo rechtstreeks en onrechtstreeks mee aan armoedebestrijding.

Dit impliceert dat in de budgetten van het merendeel van de opgenomen maatregelen in het Actieplan Armoedebestrijding, de bestedingen die helpen armoede te bestrijden, niet kunnen worden afgelijnd. De bedragen voor de lokale werkwinkels en de trajectwerking voor werkzoekenden bijvoorbeeld zijn de totale budgetten voor deze maatregelen en dus niet enkel het deel ervan dat besteed wordt aan trajecten voor armen. Een bijkomend probleem hierbij is het gebrek aan een adequate operationele definitie van "armen" die kan worden

gebruikt in bijvoorbeeld de bestanden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). De identificeerbare kansengroep van bestaansminimumtrekkers (begunstigden leefloon) sluit allicht het best hierbij aan. In het beheerscontract van de Vlaamse regering met de VDAB wordt een evenredige participatie van de diverse kansengroepen aan de trajectwerking voor werkzoekenden als doel vooropgesteld en jaarlijks geëvalueerd. In de loop van 2002 waren er ongeveer 11.000 geregistreerde werkzoekenden die een bestaansminimum (ongeveer 2,6% van het totaal aantal werkzoekenden in 2002) genoten. Van alle werkzoekenden die actief door de VDAB werden begeleid en opgeleid via de trajectwerking (dit omvat screening, oriëntatie, begeleiding en indien nodig bijkomende opleiding of werkervaring) waren er 3,2% bestaansminimumtrekkers. Uit deze lichte oververtegenwoordiging (3,2% tegenover 2,6%) kunnen we besluiten dat de kansengroep van bestaansminimumtrekkers relatief goed bereikt werd in de trajectwerking in 2002.

Uit het bovenstaande volgt dat het totale bedrag in de onderstaande tabel veel groter is dan het werkelijke bedrag dat binnen de uitgaven van het werkgelegenheidsbudget gericht is op bestrijding van armoede. Er wordt wel in de laatste kolom van de tabel bij elke maatregel aangegeven in hoeverre die maatregel specifiek is afgestemd op de bestrijding van armoede.

Maatregel	Programma	Basis-allocatie	Bedrag 2002 (in miljoen euro)	Bedrag 2003 (in miljoen euro)	Opm.
Ervaringsdeskundigen	52.4 Werkgelegenheid	41.01	0	0,14	AB*
Meerwaardeneconomie					
– invoegbedrijven	52.4	41.07	3,1	3,8	
– diensten economie	52.4	41.07	19	21,5	
– sociale werkplaatsen	52.4	41.07	18,2	26,1	AB
– arbeidszorg	52.4	41.07	1,5	1,9	AB
Werk en arbeid aantrekkelijker maken					
– regularisatie traditionele tewerkstellingsprogramma's	52.4	41.02 + 41.05	91,8	75,5	
– kinderopvang	52.4	41.02	14,5	17,5	
– mobiliteit	52.4	41.04	0,62	0,62	
Evenredige participatie en non-discriminatie					
– diversiteitsplannen en projecten	52.4	01.07	3,85	5,08	
– sectorconvenants	52.4	32.04	4,4	4,5	

Maatregel	Programma	Basis-allocatie	Bedrag 2002 (in miljoen euro)	Bedrag 2003 (in miljoen euro)	Opm.
– sociaal uitzendkantoor Instant A	52.4	01.07	0,44	0,34	AB
– WEP+-plan	52.4	41.06	25,9	24	AB
– startbanen	52.4	41.04	4,7	9,7	
– arbeidsgehandicapten	52.4	01.07	0,32	2,42	
– ouderen	52.4	01.07	-	-	1
– zilverpasplannen	52.4	01.07	0,19	-	2
– arbeidstoeleiding gedetineerden	52.4	01.07	0,33	0,33	
– gelijke kansen M/V	52.4	33.10 + 33.13 + 99.12	2,6	2,7	
– professionele integratie van nieuwkomers	52.4	41.08	5,7	5,8	
Sociale investeringen in opleiding en vorming					
– actieplan LLL	52.4	01.01	0,9	1,3	
– jobrotatie en diversiteit	52.4	34.01 + 34.02	28,8	30,7	
– basisvaardigheden ICT	52.4	01.01	3	3,8	AB
Het recht op geïntegreerde basisdienstverlening					
– lokale werkwinkels	52.4	41.04	12,3	9	
– trajectwerking :					
– arbeidsbemiddeling	52.4	41.01 + Werkgelegenheid 61.01 + 41.04	87,1	95,7	
– beroepsopleiding	52.1	41.01 + 61.01 Beroepsopleiding	91,5	95,6	

* : AB = maatregel is sterk afgestemd op armoedebestrijding

1 : de acties naar ouderen vallen onder het centraal instrument diversiteitsplannen- en projecten. Ze zijn niet opgenomen als aparte post, maar er is binnen het centraal instrument wel beleidsruimte voor

2 : de zilverpasplannen vormen als specifieke actie een éénmalige beleidsmaatregel in 2002. Vanaf 2003 zijn ze niet meer opgenomen als aparte post, maar er is binnen het centraal instrument diversiteitsplannen- en projecten wel aandacht voor

(WEP : Werkervaringsplan ; LLL : levenslang en levensbreed leren – red.)

Naast de opgesomde maatregelen in het Actieplan Armoedebestrijding, financiert de minister van Werkgelegenheid sinds 1 juni 2002, via subsidiebesluit aangerekend op BA 33.01 van programma 52.40, de werking van VZW De Link. Voor een eerste jaar (juni 2002 tot eind mei 2003) werd 117.000 euro toegekend voor hun deelwerking in-

zake armoedebestrijding via het inzetten van opgeleide ervaringsdeskundigen (aangerekend op de begroting 2002). Meer bepaald betreft het de loonen werkingskosten van een voltijdse tewerkstellingscoördinator, een halftijdse sensibiliseringsverantwoordelijke en een halftijdse administratief/logistieke staffunctie, allen werknemers van de VZW De Link. Zij worden vooral gesteund in hun prospectie van werkgelegenheidsplaatsen voor de ervaringsdeskundigen, het promoten van en de disseminatie van de methodiek en het begeleiden op de werkvloer van werknemers. Een vervolgsubsidie voor één jaar aan De Link wordt geput uit de begroting 2003, voor een bedrag van 118.000 euro.

9. Het recht op huisvesting

In de recentste versie van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 20 januari 2003, wordt op vlak van huisvesting specifiek verwezen naar drie beleidsmaatregelen. Ten eerste de uitbreiding van het aan-

bod sociale huurwoningen met bijkomend 15.000 woningen. Ten tweede de ondersteuning en uitbreiding van de werking van de sociale verhuurkantoren. Ten derde de verbetering van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de dienstverlening van de huurdersbonden.

In de begroting 2003 zijn voor bovenstaande maatregelen volgende algemene kredieten opgenomen onder programma 62.4.

9.1 Uitbreiding aanbod sociale huurwoningen

- BA 5103 : verwervingssubsidie (24.972.000 euro)
- BA 5107: bouwrijp maken van gronden (24.788.000 euro)
- BA 6368: subsidie bouw en renovatie (76.599.000 euro)
- BA 8101 : in kapitaal omzetbare subsidie VHM (94.769.000 euro)

9.2. Sociale verhuurkantoren (SVK's)

- BA 3362 : subsidies personeels- en werkingskosten (1.657.000 euro)

9.3. Verbeteren toegankelijkheid en bereikbaarheid van de dienstverlening van de huurdersbonden

- BA 3361 : subsidies aan huurdersorganisaties (797.000 euro)

10. Het recht op gezondheidszorg

In het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding dat door de Vlaamse regering werd goedgekeurd op 20 januari 2003 is onder meer een overzicht gegeven van de concrete beleidsmaatregelen die op het vlak van de preventieve gezondheidszorg zijn en worden ondernomen.

Deze maatregelen richten zich niet specifiek tot de doelgroep "armen", maar zijn bestemd voor de totaliteit van de Vlaamse bevolking. De middelen kunnen bijgevolg niet worden opgesplitst naar doelgroepen. In de besteding van de middelen gaat, waar aangewezen, meer specifieke aandacht naar deze doelgroep. Dit kan betrekking hebben op sensibilisering, op het ontwikkelen en implementeren van specifieke methodieken, op het zich rechtstreeks richten naar specifieke doelgroepen, enzovoort.

Enkele voorbeelden.

- Sensibilisering door de lokale gezondheidsnetwerken (LOGO's)

Indien bijvoorbeeld in een regio wordt vastgesteld dat kansarme vrouwen minder ingaan op de aansporing om deel te nemen aan het borstkankeronderzoek (één van de vijf Vlaamse gezondheidsdoelstellingen) kan het lokale gezondheidsnetwerk hiertoe bijkomend sensibiliseren.

- Concepten, methodieken en werkinstrumenten voor het werken aan gezondheidspromotie en preventie bij kansarmen

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG) heeft onder meer als opdracht het ontwikkelen, valideren en implementeren van wetenschappelijk onderbouwde concepten, methodieken en werkinstrumenten inzake gezondheidspromotie met relevantie voor de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, met bijkomende aandacht voor kansarme groepen.

Tijdens de gezondheidsconferentie "Depressie en Zelfmoord" (december 2002) werd de nood aan gevoeld om de hulpverlening meer aan te passen aan de specifieke noden van kansarmen. Hier zal verder onderzoek gebeuren naar de methodieken.

- Door de doelgroep en/of de opdracht van een gesubsidieerde organisatie gaan relatief meer middelen naar kansarmoede

Bepaalde organisaties richten zich door de doelgroep en/of de opdracht die ze hebben meer naar kansarmen. Dit is bijvoorbeeld het geval voor het Instituut Tropische Geneeskunde (ITG). Het ITG heeft in zijn convenant met de Vlaamse overheid als resultaatgebied onder meer de preventie van SOA-HIV en promotie van seksuele gezondheid bij de Subsaharaanse Afrikaanse Migranten (SAM). Doordat het aantal HIV-besmettingen bij deze doelgroep hoger is dan bij de rest van de bevolking is een risico op toename van de kansarmoede, die traditioneel bij deze groep al groot is, nog groter. (SOA : seksueel overdraagbare aandoeningen – red.)

Middelen

Hieronder vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van de middelen gekoppeld aan

de concrete beleidsmaatregelen opgenomen in het Actieplan Armoedebestrijding. Naast de maatregelen vermeld in dit actieplan, zijn er nog andere maatregelen die de doelgroep kansarmen bereiken – zij worden ook vermeld.

PR. 42.2 – BA 33.62 : Subsidies die passen in de uitvoering van programma's met betrekking tot preventieve gezondheidszorg

Via deze basisallocatie worden onder meer volgende initiatieven gesubsidieerd : de borstkankerscreening (grootste gedeelte van het bedrag), de baarmoederhalskankerscreening, de Vlaamse Liga tegen Kanker, de spuitenruil (behalve de halftijdse coördinator), het convenant met de Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen.

2002 : 4.646.000

2003 : 4.757.000

Toelichting

Georganiseerde borstkankerscreening in Vlaanderen

In juni 2001 werd gestart met een georganiseerde borstkankerscreening, waarbij alle vrouwen tussen 50 en 69 jaar om de twee jaar worden opgeroepen voor een mammografisch borstonderzoek, dat volledig wordt terugbetaald door de ziekteverzekering. Deze vrouwen worden ofwel doorverwezen door hun huisarts of gynaecoloog, ofwel bieden zij zich aan nadat zij hiertoe een schriftelijke uitnodiging hebben ontvangen, die ook een plaats, datum en uur van een voorstel tot afspraak bij een erkende mammografische eenheid bevat.

Om de doelgroep te sensibiliseren om deel te nemen aan deze screening, worden de lokale gezondheidsnetwerken ingeschakeld. Behalve de vaste mammografische eenheden met erkende radiologen (initieel 44, momenteel 168) beschikken we in Vlaanderen over 2 zogenaamde "mammobielen". Dit zijn rondrijdende mammografische diensten, die kunnen worden ingeschakeld indien er in sommige gebieden te weinig mammografische eenheden beschikbaar zijn of indien om andere redenen de toegankelijkheid op die manier kan worden verbeterd.

De middelen voor de borstkankerscreening worden als volgt opgedeeld.

- Borstkankerscreening – organisatie screeningsactiviteiten :

Leuven : 2002 : 986.740, 2003 : 940.708

Brugge : 2002 : 321.829, 2003 : 940.708

Brussel : 2002 : 238.922, 2003 : 293.183

Antwerpen : 2002 : 693.749, 2003 : 827.671

Gent : 2002 : 602.101, 2003 : 643.810

- Protocolakkoord (met de verschillende bevoegde overheden werd een protocolakkoord afgesloten om ook in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest de opsporing van borstkanker in de doelgroep mogelijk te maken. De Vlaamse Gemeenschap neemt hiervoor jaarlijks 50.000 euro voor haar rekening).
- Consortium (ondersteuning van de regionale screeningscentra voor de activiteiten die beter door één organisatie worden uitgevoerd) : 150.000 euro.

Convenants 2002-2005 met Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK) en Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen (WVVH)

De WVVH (+/- 315.000) levert expertise op het vlak van ziektepreventie, gezondheidspromotie en seksuele gezondheid, de VLK (+/- 260.000) doet hetzelfde op het vlak van gezondheidspromotie en massacampagnes met betrekking tot kanker.

Spuitenruil

Een preventief gezondheidsbeleid wil gezondheidsschade veroorzaakt door gebruik van middelen voorkomen. De realiteit leert dat er een restgroep van persisterende druggebruikers blijft. Het project rond de spuitenruil biedt de druggebruikers de mogelijkheid gebruikte spuiten te ruilen voor nieuwe. Op die manier wil men de verspreiding van besmettelijke ziektes onder deze groep gebruikers indijken. Anderzijds voorkomt men dat andere personen zich verwonden aan rondslingerende naalden. Hiertoe wordt een convenant afgesloten met de medisch-sociale centra.

Middelen

2002

272.680

2003

272.681 + 30.000 voor een Vlaams coördinator

PR.42.2 – BA 33.59 : Subsidies ten behoeve van de gezondheidsbevordering

Seksuele gezondheid

Gezondheidsbevordering en preventie rond SOA kunnen niet meer los worden gezien van preventie van ongewenste tienerzwangerschappen en van seksuele gezondheid in het algemeen. Het steunpunt dat expertise terzake levert, wordt gevormd door Sensoa, aangevuld met een deel van Trefpunt CGSO (geïntegreerd in Sensoa vanaf 1/1/2003). Als aanvulling wordt gewerkt met uitvoerende organisaties die op het terrein actief zijn. (*CGSO : centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding – red.*)

Een specifieke doelgroep is de Subsaharaanse bevolking waarvoor het Instituut Tropische Geneeskunde een specifieke methodiek ontwikkeld heeft en toepast (zie inleiding). Pas Op en GH@PRO zijn gespecialiseerd in het benaderen van de doelgroep prostituees. Daarnaast is het mogelijk om specifieke projecten en afzonderlijke acties, ter ondersteuning van de structurele werkingen, te ondersteunen.

Middelen

2002

- Sensoa : 1.177.493 (convenant 2002-2005) + 495.790 (vast deel) (te indexeren bedragen)
- Pas Op : 126.426
- GH@PRO : 79.326
- ITG : 205.752 (grotendeels voor opdrachten in verband met seksuele gezondheid – klein deel voor reis-geneeskunde)

2003

- Sensoa : 1.585.987 (convenant 2002-2005) + 495.790 (vast deel) (te indexeren bedragen)
- Pas Op : 127.573
- GH@PRO : 80.046
- ITG : 205.752 (grotendeels voor opdrachten in verband met seksuele gezondheid – klein deel voor reis-geneeskunde)

Preventie van genotsmiddelenmisbruik

Voor de preventieve werking rond alcohol, drugs en tabak zijn convenants afgesloten met de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) en het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie : ook de LOGO's werken hier rond.

- VAD : 1.487.358 (convenant 2002-2005) + 495.790 (vast deel) (te indexeren bedragen)
- (VIG en LOGO's : andere basisallocatie)

PR. 42.2 – BA 33.60 : Subsidie aan het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie

Het VIG werkt methodes uit en biedt de LOGO's basispakketten aan. Ze vormen de schakel bij het mee helpen realiseren van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen. Het VIG heeft hierbij specifieke opdrachten naar de doelgroep van de kansarmen (zie inleiding – opgenomen in het convenant 2002-2005).

2002 en 2003 : 272.370 (convenant 2002-2005) + 867.630 (vast deel) (te indexeren bedragen)

PR. 42.2 – BA 33.51 : Subsidies die passen in de ondersteuning van lokale samenwerkingsinitiatieven inzake gezondheidszorg

PR. 42.2 – BA 43.02 : Subsidies die passen in de ondersteuning van openbare lokale samenwerkingsinitiatieven in de gezondheidszorg

De LOGO's hebben een belangrijke rol in het nastreven van de realisatie van de gezondheidsdoelstellingen. Zij kunnen hiervoor een beroep doen op de partnerorganisaties en op de organisaties met terreinwerking (zie ook inleiding).

33.51
2002 : 3.605.000
2003 : 4.831.000

43.02 (Brusselse Hoofdstedelijke gewest)
2002 : 198.000
2003 : 211.000

PR. 42.2 – BA 12.23 : Algemene profylaxis infectieziekten

Via de administratie Gezondheidszorg worden vaccins gratis ter beschikking gesteld van de vaccinatoren. Kinderen en jongeren kunnen gratis gevaccineerd worden via de georganiseerde preventieve diensten van Kind en Gezin en via de centra voor

leerlingenbegeleiding (CLB). Ook andere artsen kunnen over gratis vaccins beschikken voor hun consultaties.

Enerzijds gaat het om de vaccins van het basisvaccinatieschema en anderzijds om de vaccins voor de vaccinatiecampagne tegen meningokokken van serogroep C.

Voor het geheel van vaccins werd in 2002 en 2003 respectievelijk bijna 6,3 en 6,0 miljoen euro op de Vlaamse begroting opgenomen. Hiervan is ongeveer 2,7 miljoen nodig voor de basisvaccinatie behalve meningokokken en werd de rest bestemd voor meningokokkenvaccins (ongeveer 3,5 miljoen in 2002 en 3,25 miljoen in 2003).

De vermelde bedragen zijn enkel de middelen die door de Vlaamse overheid gespendeerd worden. Hoewel alle vaccins via de Gezondheidsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap verdeeld worden, gebeurt de financiering deels ook door de federale overheid. Voor de aparte en combinatievaccins tegen polio betaalt de federale overheid het polio-gedeelte. Ook de vaccins tegen hepatitis B en tegen *Haemophilus influenzae* type B worden door de federale overheid betaald. Voor de meningokokkenvaccins betaalt het Riziv twee derde van de aankoopkosten van de vaccins terug aan de Vlaamse Gemeenschap (*Riziv : Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*).

Wat de vaccinatiecampagne tegen meningokokken betreft, wordt het vaccin systematisch aangeboden aan alle kinderen die één jaar worden. Het vaccin wordt op die manier een onderdeel van het nieuw basisvaccinatieschema. Daarnaast werd het gratis vaccin reeds aangeboden aan volgende leeftijdscategorieën.

- Eerste helft 2002 : alle peuters vanaf de leeftijd van één jaar en alle kleuters en de jongeren van het derde jaar secundair onderwijs.
- Tweede helft 2002 : jongeren van het nieuwe derde, vijfde en zesde jaar secundair onderwijs.

Op die manier werd aan de leeftijdscategorieën waarin de meningokokkeninfecties van serogroep C het meest voorkomen de kans gegeven zich met een gratis vaccin te laten inenten in 2002. Bij een aantal CLB's liep de campagne nog verder tijdens de eerste maanden in 2003.

- In 2003 wordt vaccinatie met een gratis vaccin aangeboden aan het vijfde en zesde leerjaar van het lager onderwijs en aan de jongeren van het

eerste en tweede jaar secundair onderwijs (leerjaren van het schooljaar 2002-2003).

Middelen ingeschreven in de begroting

2002

Vaccinaties tegen meningokokken serogroep C : 3.794.000

Overige vaccinaties : 2.696.000

2003

Vaccinaties tegen meningokokken serogroep C : 3.000.000

Overige vaccinaties : 2.957.000

PR. 42.2 – BA 33.63 : Subsidies in verband met thuisgezondheidszorg

Bij het ontwerp van decreet betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg zijn diverse bepalingen opgenomen die oog hebben voor de kansarmoedeproblematiek – voornamelijk met betrekking tot de toegankelijkheid van de eerstelijnsgezondheidszorg (zie actieplan).

2002 : 1.898.000

2003 : 2.133.000